

Redactare: Alexandra Turcu  
Tehnoredactare: Mihail Vlad  
Pregătire de tipar: Marius Badea  
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**BRAUTIGAN, RICHARD**

**Căderea unui sombrero** / Richard Brautigan ; trad. din lb. engleză

de Cosmin Perța. - Pitești : Paralela 45, 2019

ISBN 978-973-47-2906-7

I. Perța, Cosmin (trad.)

821.111

*Sombrero Fallout*

Richard Brautigan

Copyright © Richard Brautigan, 1976

All rights reserved

Copyright © Editura Paralela 45, 2019

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

[www.edituraparelela45.ro](http://www.edituraparelela45.ro)

# RICHARD BRAUTIGAN

## Căderea unui sombrero

Traducere din limba engleză de  
Cosmin Perța

**Editura Paralela 45**

## Cuprins

|                  |   |    |
|------------------|---|----|
| Sombrero         | / | 5  |
| Japoneză         | / | 8  |
| Fantomă          | / | 9  |
| Marinar          | / | 10 |
| Radieră          | / | 11 |
| Respirând        | / | 12 |
| Suburbie         | / | 13 |
| Origami          | / | 14 |
| Fată             | / | 15 |
| Primar           | / | 17 |
| Fructe de pădure | / | 18 |
| Hamburgeri       | / | 19 |
| Carieră          | / | 20 |
| Serviciu         | / | 21 |
| Mătură           | / | 22 |
| Bar              | / | 25 |
| Respirație       | / | 28 |
| Umor             | / | 30 |
| Viitor           | / | 32 |
| Yală             | / | 34 |
| Apartament       | / | 37 |
| Centimetri       | / | 39 |
| Cărți            | / | 41 |



|                     |     |
|---------------------|-----|
| Adormit /           | 43  |
| Înmormântare /      | 44  |
| Iarnă /             | 46  |
| Plângând /          | 48  |
| Negru /             | 50  |
| Haine /             | 52  |
| Revelație /         | 54  |
| Electricitate /     | 55  |
| Ton /               | 57  |
| Public /            | 60  |
| Avocado /           | 64  |
| Seattle /           | 66  |
| Revoltă /           | 69  |
| Ouă /               | 73  |
| Tren /              | 75  |
| Sanctuar /          | 76  |
| Șuncă /             | 78  |
| Umbră /             | 80  |
| Caleidoscop /       | 81  |
| Morți /             | 83  |
| Temperatură /       | 85  |
| Pagini /            | 86  |
| Accident /          | 88  |
| Iulie /             | 90  |
| Înlocuire /         | 92  |
| Pânze de păianjen / | 93  |
| Halteră /           | 96  |
| Gaz /               | 98  |
| Cape Kennedy /      | 100 |
| Păr /               | 101 |
| Urechi /            | 102 |
| Înecat /            | 107 |
| Șef de gară /       | 108 |

|                  |     |
|------------------|-----|
| M-16 /           | 110 |
| Limonadă /       | 111 |
| Nas /            | 113 |
| Farfurii /       | 114 |
| Vioară /         | 116 |
| Mailer /         | 117 |
| Telefoane /      | 119 |
| Logică /         | 120 |
| Pilot /          | 122 |
| Chelneriță /     | 124 |
| Primăvară /      | 125 |
| Dragoste /       | 126 |
| Haine /          | 128 |
| Liniște /        | 131 |
| Păpușă /         | 133 |
| Adio /           | 134 |
| Președinte /     | 135 |
| Urgență /        | 137 |
| Difuzoare /      | 139 |
| Titluri /        | 141 |
| Siesta /         | 143 |
| Tanc /           | 144 |
| Frizerie /       | 146 |
| Autograf /       | 147 |
| Bunicuță /       | 149 |
| Lincoln /        | 151 |
| Alb /            | 152 |
| Sală de cinema / | 153 |
| Japonia /        | 155 |

„Un sombrero a căzut din cer și a aterizat pe strada principală în fața primarului, a vărului primarului și a unei persoane fără loc de muncă. Ziua era curată, aproape lucioasă, frecată bine de vântul deșertului. Cerul era albastru. Era albastrul ochiului omenesc, așteptând să se întâmple ceva. Nu exista niciun motiv ca un sombrero să cadă din cer. Niciun avion sau elicopter nu trecuse înainte și nici nu era vreo sărbătoare religioasă.“

Prima lacrimă i s-a format în colțul ochiului drept. Ăla era ochiul care plângea primul, mereu. Apoi stângul îl urma. I s-ar fi părut și lui interesant dacă ar fi știut că dreptul plângea primul. Stângul a început să plângă atât de repede după dreptul, încât nu știa care ochi începuse să plângă primul, dar întotdeauna era dreptul.

Era foarte atent, dar nu a fost suficient de atent încât să știe care ochi plângea primul. Asta, doar în cazul în care cineva poate folosi o asemenea informație infimă ca să definească nivelul de percepție.

„Ăsta e cumva un sombrero?“ a întrebat primarul. Primarii vorbesc întotdeauna primii, mai ales în cazul în care le este imposibil să obțină vreo altă funcție politică mai importantă decât aceea de primar al unui orașel oarecare.

„Da“, a spus vărul său, care voia să fie el primar în locul lui.



Omul care nu avea slujbă n-a spus nimic. Aștepta să vadă în ce direcție bate vântul. Nu voia să-și facă probleme. Să n-ai serviciu în America nu e de răs.

„A căzut din cer“, a zis primarul uitându-se la cerul absolut limpede și albastru.

„Da“, a zis, văr-su.

Bărbatul care nu avea slujbă nu a zis nimic deoarece voia un serviciu. Nu voia să pericliteze nici cea mai vagă posibilitate de a obține unul. Era mai bine pentru toată lumea să vorbească doar mahării.

Trei bărbați se uitau nedumeriți în jur încercând să găsească un motiv pentru care un sombrero ar putea să cadă din cer, dar nu au reușit să găsească unul, nici măcar bărbatul fără serviciu.

Sombreroul părea nou-nouț.

Stătea în mijlocul străzii cu borurile îndreptate spre cer.

Mărime: 58.

„De ce cad pălării din cer?“ a întrebat primarul.

„Nu știu“, a răspuns vărul său.

Bărbatul fără de slujbă se întreba dacă nu cumva pălăria i s-ar potrivi pe căpățână.

Acum ambii ochi plângeau.

Oh, Doamne...

S-a întins spre mașina de scris de parcă era un gropar care ușuia muștele de pe un mort în sicriu și a scos de acolo o bucată de hârtie pe care era scris tot ce e scris aici, mai puțin partea cu plânsul lui, de care nu era conștient, deoarece în ultimul timp i se întâmpla atât de des că era ca și cum ai bea un pahar de apă din reflex, fără să îți fie sete și fără să îți amintești de asta pe urmă.

A rupt bucata de hârtie care avea scris pe ea tot ce ați citit până acum despre sombrero. A rupt-o maniacal, cu atenție, în multe, multe bucăți pe care pe urmă le-a împrăștiat pe podea.

Va începe din nou a doua zi dimineață, scriind despre altceva, fără nicio legătură cu vreun sombrero care să cadă din cer.

Treaba lui era să scrie cărți. Era un umorist american bine cunoscut. Era greu să găsești vreo librărie care să nu aibă măcar una dintre cărțile lui.

Atunci de ce plângea?

Faima nu îi era de ajuns?

Răspunsul e foarte simplu.

Iubita lui japoneză plecase.

Îl părăsise.

Ea era motivul lacrimilor care i se formaseră în ochi, a căror formare nu și-o mai amintea, în afara plânsului, desigur, care acum devenise deja o obișnuință de zi cu zi de când îl părăsise japoneza.

În unele zile plângea atât de mult încât i se părea că visează.

## Japoneză

În timp ce Yukiko dormea, și părul ei dormea, lung și japonez, alături de ea. Ea nu știa că părul ei dormea. Și proteinele trebuie să se odihnească. Ea nu se gândea așa. Gândurile ei erau, în definitiv, foarte simple.

Ș-a pieptănat părul de dimineață.

Era primul lucru pe care îl făcea când se trezea. Întotdeauna îl pieptăna cu foarte mare atenție. Câteodată îl strângea într-un coc, în manieră clasică japoneză. Alteori îl lăsa să-i atârne, lung până la fund.

Era trecut cu puțin de zece seara în San Francisco. Picături din ploaia Pacificului se izbeau de fereastra de lângă patul ei, dar ea nu le auzea, dormea profund. Mereu dormea foarte bine și uneori dormea lungi perioade de timp: douăsprezece ore sau așa, bucurându-se de somn de parcă ar fi făcut ceva, ca o plimbare sau ar fi gătit ceva delicios. Și să mănânce îi plăcea foarte mult.

În timp ce el rupea în bucățele bucata de hârtie plină de cuvinte despre un sombrero care cădea din cer, ea dormea și părul ei dormea odată cu ea: lung și negru pe lângă ea.

Părul ei visa că e foarte atent pieptănat dimineața.

## Fantomă

S-a uitat la bucățelele de hârtie de pe jos despre un sombrero ce cade din cer fără niciun motiv și cumva vederea lor i-a intensificat plânsul.

*Cu cine se culca ea?* s-a întrebat în timp ce ochii zvâcneau de la lacrimile care se îngheșuiau să izbucnească, una înaintea alteia, într-o cursă nebună în josul obrazilor, de parcă ar fi fost la Olimpiada Plânsului cu promisiunea unei medalii de aur în față.

Și-a imaginat-o în pat cu un alt bărbat. Bărbatul care credea el că e iubitul ei nu avea nici corp bine definit, nici culoare a părului sau alte semnalmente. Iubitul ei imaginar nu avea oase, carne sau sânge. Bărbatul pe care l-a pus alături de ea în pat era doar o energie fantomatică dotată cu penis.

Probabil, dacă ar fi fost cu puțință, ar fi plâns și mai abitir dacă ar fi știut că ea de fapt dormea singură. Asta l-ar fi făcut chiar și mai trist.



## Marinar

Ce-avea să facă în tot restul nopții? Era 10.15 p.m. în noiembrie. Nu avea chef să vadă știrile de la ora unsprezece. Nu îi era foame. Nu avea chef să bea. Știa că, dacă ar fi încercat să citească o carte, paginile ar fi înnotat în lacrimile din ochii lui.

Așa că s-a gândit la ea trăgându-și-o cu altcineva. S-a gândit la un alt bărbat, o față fără nume cu un penis care o pătrunde. S-a gândit la gemetele ei și la mișcările pe care le face sub presiunea penisului altui bărbat. Gândurile astea nu-i făceau bine, dar s-a agățat de ele ca un marinar pe cale să se înece de o scândură în mijlocul unui ocean fără de orizont.

Apoi s-a uitat la bucățelele de hârtie de la picioarele sale. De ce ar trebui un sombrero să cadă din cer? Bucățelele rupte de hârtie nu o să-i poată spune niciodată. S-a așezat pe podea în mijlocul lor.

## Radieră

Japoneza dormea în continuare.

Yukiko s-a culcat foarte obosită. Avusese o zi grea. La serviciu, tot ce-și dorea era să ajungă acasă și să se culce, și acum asta făcea: era acasă și dormea.

A avut un scurt vis despre copilărie. Era un vis pe care nu avea să și-l mai amintească când se va trezi dimineață, de fapt pe care nu avea să și-l amintească niciodată.

Dispăruse pentru totdeauna.

De fapt dispăruse chiar în timp ce-l visa.

Se ștersese singur în timp ce se desfășura.

## Respirând

Prima dată când a întâlnit-o a fost într-o noapte în care era foarte beat în San Francisco. Ea ieșise de la serviciu și ajunsese într-un bar cu niște colege. Ei nu îi plăcea să bea deoarece, ca mai toți japonezii, nu ținea la băutură și pe lângă asta chiar nu îi plăcea senzația produsă de alcoolul care se infiltra în corp. O făcea să se simtă foarte amețită.

Așa că nu mergea în baruri prea des.

Era obosită după ce-a terminat munca în seara aceea, dar cele două colege au convins-o să meargă cu ele într-un bar din apropiere, frecventat de tineri.

Când s-a sucit pe scaunul de bar, foarte beat, stare deloc necunoscută lui, și a văzut-o acolo, în uniformă, habar nu avea că doi ani mai târziu o să stea pe podea înconjurat de bucățele de hârtie pe care scria ceva despre un sombrero care cade din cer, cu ochii împăienjeniți de lacrimi energice ce izburneau asemenea unui izvorăș printre stânci, în munți, și că nu va mai avea nicio-dată unde să meargă, și propria-i viață va fi deja prea sătulă să-l mai suporte, să-l mai ajute să respire.

## Suburbie

Yukiko s-a întors.

Atât de firesc, atât de simplu.

Corpul ei era mic chiar și în mișcare.

Și părul ei a urmat-o, visând-o pe ea în timp ce se mișca.

O pisică, pisica ei, în pat cu ea, a fost trezită de mișcare și a privit-o cum se întoarce cu lentoare în pat. După ce nu s-a mai mișcat, pisica a adormit la loc.

Era o pisică neagră și de asta ar fi putut foarte bine să fie o suburbie a părului ei.



## Origami

A strâns bucățelele rupte de hârtie despre sombrero și le-a aruncat într-un coș de gunoi de carton, gol și atât de întunecat încât nu avea fund, dar bucățelele albe de hârtie au găsit în mod miraculos un fund și s-au așezat pe el trimițând în sus o strălucire stinsă ca aceea a unui origami răsturnat, legănat de abis.

Habar nu avea că ea dormea singură.

## Fată

Trebuia să existe o soluție pentru asta.

Apoi a știut ce trebuie să facă. A sunat o fată. Ea a fost mulțumită să afle că era el la celălalt capăt al firului când a răspuns. „Mă bucur că ai sunat“, a zis. „De ce nu treci pe la mine să bem ceva? Mi-ar plăcea să te văd.“

Stătea la doar patru străzi distanță.

Era ceva romanțios în vocea ei.

Ani de zile au fost când și cum amănți de ocazie. Și ea era foarte bună la pat. Îi citise toate cărțile și era foarte inteligentă deoarece nu vorbea niciodată cu el despre ele. Lui nu-i plăcea să vorbească despre cărțile lui și ea nu-l întrebase niciodată nimic despre ele, dar ele erau toate în biblioteca ei. Lui îi plăcea ideea că ea are toate cărțile lui, dar și mai mult îi plăcea că se iubeau deja de peste cinci ani și niciodată nu l-a întrebat nimic despre ele. El le-a scris, ea le-a citit și aveau parte de un futai onorabil.

Ea nu era genul lui, din punct de vedere fizic, dar compensa asta în alte moduri.

„Mi-ar plăcea să te văd“, i-a zis la telefon.

„Ajung în câteva minute“, i-a zis.

„Pun un buștean pe foc“, a zis.

Deja se simțea mai bine.

Poate că până la urmă avea să fie totul bine.

Poate nu era în zadar.